

Krejčová, Elena

## Транспорт, пътуване

In: Krejčová, Elena. *Česko-bulharský a bulharsko-český tematický slovník : s úkoly na procvičování slovní zásoby : lexikální minimum ke státní závěrečné zkoušce*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 203-209

ISBN 978-80-210-6742-4; ISBN 978-80-210-6745-5 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/130488>

Access Date: 18. 10. 2025

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

## 12. Транспорт, пътуване Doprava, cestování

### 12.1. Общи понятия Обecné pojmy

**автомобил** *m.* auto, vůz; **талон на** ~ technický průkaz auta

**билет** *m.* jízdenka: ~ **със запазено място** jízdenka s místenkou; **еднопосочен**,  
**двупосочен** ~ jednosměrná/zpáteční jízdenka; **самолетен** ~ letenka

**върна се**, **-неш се** *dok.* vrátit se

**гара** *ž.* nádraží: **железопътна** ~ vlakové nádraží; **авто** ~ autobusové nádraží; **аеро** ~ letiště  
**геше** *s.* přepážka

**гориво** *s.* palivo, pohonná hmota

**двигател** *m.* motor

**движение** *s.* jízda: **по посока на** ~ **то** ve směru jízdy

**документи** *mn. m.* doklady

**задръстване** *s.* dopravní zácpa

**закъснение** *s.* zpoždění

**заминавам**, **-аш** *nedok.* odjíždět

**зареждам**, **-аш** (с гориво) *nedok.* tankovat

**застраховка** *ž.* pojištění: **медицинска** ~ zdravotní pojištění; **пътническа**/  
**туристическа** ~ cestovní pojištění

**кола** *ž.* auto: **карам** ~ řídit auto

**място** *s.* místo: **запазено** ~ místenka

**пешеходец** *m.* chodec

**пешеходен**, **-а** *adj.* týkající se chodců: ~ **пътека** přechod (pro chodce)

**превоз** *m.* přeprava: **международен** ~ mezinárodní přeprava

**превозвач** *m.* dopravce: **частен** ~ soukromý dopravce; **държавен** ~ státní dopravce

**средство** *s.* prostředek: **превозно** ~ vozidlo; **моторно превозно** ~ (МПС) motorové vozidlo; **лично моторно превозно** ~ osobní vozidlo

**пъ́тен, -тна** *adj.* cestovní, silniční; dopravní: ~ **ра̀зходи** cestovné; ~ **знак** dopravní značka; ~ **тна инфраструкту́ра** dopravní infrastruktura; ~ **полица́й** dopravní policista

**пъ́тешество́ник** *m.* cestovatel

**пъ́тешество́ние** *s.* cesta: **около̀све́тско** ~ cesta kolem světa

**пъ́тник** *m.* cestující

**пъту́вам, -ваш** *nedok.* cestovat: ~ **с автобу́с** cestovat autobusem; ~ **на автосто́п** stopovat

**пъту́ване** *s.* cestování

**ско́рост** *ž.* rychlost: **преви́шена** ~ překročení povolené rychlosti

**та́кса** *ž.* poplatek: **пъ́тна** ~ mýtné

**транспо́рт** *m.* doprava: **общество́вен** ~ hromadná doprava; **гра́дски/междугра́дски** ~ městská/meziměstská doprava; **автомоби́лен** ~ silniční doprava

**управле́ние** *s.* řízení: **ру́чно** ~ ruční řízení

**чака́лня** *ž.* čekárna

**шофи́рам, -аш** *nedok.* řídit auto

## 12.2. Път Cesta

**булева́рд** *m.* třída

**вине́тка** *ž.* dálniční známka

**зави́вам, -ваш** *nedok.* zatáčet

**заво́й** *m.* zatáčka

**кръсто́вище** *s.* křižovatka

**магистра́ла** *ž.* dálnice

**магистра́лен, -лна** *adj.* dálniční

**път** *m.* cesta; dráha: **около̀врѝстен** ~ městský obchvat

**пъте́ка** *ž.* stezka

**светофа́р** *m.* semafor

**тро́тоа́р** *m.* chodník

**у́лица** *ž.* ulice: **задѝнена** ~ slepá ulice

**шосе́** *s.* silnice

## 12.3. Пътен транспорт Silniční doprava

**автомобѝл** *m.* auto: **товарѝн** ~ nákladní auto; **високопроходѝм** ~ terénní auto; ~ **с авто-матѝчна скорѝстна кутиѝа** auto s automatickou převodovkou

**авточасти** *ж. mn.* autodíly

**автомобѝл** *m.* automobil

**автомобѝлен,-лна** *adj.* automobilový: ~**на гѝма** pneumatika; ~**на катастрофа** autonehoda

**ауспух** *m.* výfuk

**багажѝник** *m.* kufr (auta)

**брѝня** (*на кола*) *ж.* nárazník

**волан** *m.* volant

**гараж** *m.* garáž

**глоба** *ж.* pokuta

**глобявам, -ваш** *nedok.* pokutovat

**гѝма** *ж.* pneumatika: **резѝрвна** ~ rezerva, rezervní pneumatika; **сменя** ~ vyměnit pneumatiku

**движѝние** *s.* provoz: **правѝлѝник за ~то по пѝтищата** pravidla silničního provozu

**камиѝн** *m.* kamion

**капак** *m.* kapota

**каросѝрия** *ж.* karoserie

**катастрофа** *ж.* nehoda

**клаксон** *m.* klakson

**кола** *ж.* auto: **лека** ~ osobní auto

**колан** *m.* pás: **предпазен/обезопасѝтелен** ~ bezpečnostní pás

**лѝнта** *ж.* pruh: **пѝтна** ~ jízdní pruh

**лимузиѝна** *ж.* limuzína

**лост** páka: **управляѝващ** ~ řadicí páka

**мантинѝла** *ж.* svodidlo

**облегалка** *ж.* opěrka: ~ **за главата** opěrka hlavy

**огледало** *с.* zrcadlo: ~ **за задно/обратно виждане** zpětné zrcadlo

**ограничение** *с.* omezení: ~ **на скоростта** omezení rychlosti

**паркинг** *т.* parkoviště

**педал** *т.* pedál: ~ **за спирачката** brzdový pedál; ~ **за газта** plynový pedál

**пикап** *т.* dodávka

**резервоар** *т.* nádrž: **бензинов** ~ benzinová nádrž, **маслен** ~ olejová nádrž; **пълнен** ~ plná nádrž

**ремарке** *с.* přívěs: **самосвално** ~ výklopný přívěs

**сedalка** *ж.* sedadlo: **предна/задна** ~ přední/zadní sedadlo

**спирам, -раш** *nedok.* zastavovat; brzdit

**спирачка** *ж.* brzda: **ръчна** ~ ruční brzda

**съединител** *т.* spojka

**фар** *т.* světlomet, reflektor, světlo

**цистерна** *ж.* cisterna

**чистачка** *ж.* stěrač

**шофьор** *т.* řidič

**шофьорски, -ска** *adj.* týkající se řízení/řidiče: ~**ска книжка** řidičský průkaz; ~ **курс** autoškola

## 12.4. Обществен транспорт Hromadná doprava

**автобус** *т.* autobus: **градски** ~ městský autobus; **междуградски** ~ meziměstský autobus; **кача се на** ~a nastoupit do autobusu; **пътувам с** ~ jet autobusem; **слизам от** ~a vystoupit z autobusu

**автобусен, -сна** *adj.* autobusový

**ватман** *т.* řidič tramvaje

**качвам се, -аш се** (на превозно средство) *nedok.* nastupovat

**прекачвам се, -ваш се** *nedok.* přestupovat

**прекачване** *с.* přestupování

**разписа́ние** *s.* jízdní řád; **по** ~ dle jízdního řádu

**рейс** *m.* autobus

**се́ктор** (на автогара) *m.* nástupiště

**спі́рка** *ž.* zastávka: ~ **по жела́ние** zastávka na znamení; **кра́йна/послед́на** ~ konečná zastávka

**сли́зам, -аш** *nedok.* (от превозно средство) vystupovat

**трамва́й** *m.* tramvaj

**транспорт** *m.* doprava: **общество́вен/гра́дски** ~ městská hromadná doprava (MHD)

**троле́йбус** *m.* trolejbus

**тръ́гване** *s.* odjezd

## 12.5. Възду́шен транспо́рт Letecká doprava

**авиоко́мпания** *ž.* aerolinie

**хелико́птер** *m.* vrtulník, helikoptéra: **транспо́ртен** ~ dopravní vrtulník

**изли́тане** *s.* odlet

**ка́цам, -аш** *nedok.* přistávat

**ка́цане** *s.* přistání; přilet

**кла́са** *ž.* třída: **би́знес** ~ první třída

**лети́ще** *s.* letiště

**летя́, -иш** *nedok.* letět

**по́лет** *m.* let: **ча́ртърен** ~ charterový let; **междунаро́ден** ~ mezinárodní let; **дире́ктен** ~ přímý let; **въ́трешен** ~ vnitrostátní let

**самолёт** *m.* letadlo: **безмото́рен** ~ bezmotorové letadlo; **реакти́вен** ~ tryskové letadlo; **циви́лен, гра́ждански** ~ civilní letadlo; **отвлека́** ~ unést letadlo

**самолё́тен, -тна** *adj.* letecký

**лети́щен, -щна** *adj.* letištní: ~**щни та́кси** letištní poplatky

**стюа́рдеса** *ž.* letuška

## 12.6. Железопътен транспорт Železniční doprava

**влак** *m.* vlak: **бърз** ~ rychlík

**вагон** *m.* vagon: **пътнически** ~ vagon pro cestující, **спален** ~ lůžkový vagon; ~ **за пушачи** kuřácký vagon; ~ **за непущачи** nekuřácký vagon; ~ **със запазени места** místenkový vůz

**влак** *m.* vlak: **пътнически** ~ osobní vlak; **товарен** ~ nákladní vlak; **нощен** ~ noční vlak  
**гара** *ж.* nádraží: **жп гара** vlakové nádraží

**гардероб** (за багаж) *m.* úschovna zavazadel

**експрес** *m.* expres

**железопътен, -тна** *adj.* železniční (съкр. **ж.п.** zkr. **žel.**): ~**тна линия** železniční trať; ~ **възел** železniční uzel; ~ **транспорт** železniční doprava; ~ **прелез** železniční přejezd; ~**тна инфраструктура** železniční infrastruktura

**коловоз** *m.* kolej

**кондуктор(ка)** *m./ж.* průvodčí

**купé** *s.* kupé

**перон** *m.* nástupišť

**релса** *ж.* kolejnice

## 12.7. Корабоплаване, воден транспорт Vodní doprava

**кану** *s.* kánoe

**капитан** *m.* kapitán

**каюта** *ж.* kajuta

**кей** *m.* molo

**кораб** *m.* loď: **морски** ~ námořní loď; **речен** ~ říční loď; **товарен** ~ nákladní loď; **рибарски** ~ rybářská loď

**котва** *ж.* kotva: **спусна** ~ spustit kotvu; **вдигна** ~ zvednout kotvu

**лодка** *ж.* člun: **моторна** ~ motorový člun; **спасителна** ~ záchranný člun; **рибарска** ~ rybářský člun

мореплава́тел *m.* mořeplavec

моря́к *m.* námořník

отплу́вам, -аш *nedok.* odplouvat

парахо́д *m.* parník

пла́ване *ž.* plavba

платнохо́дка *ž.* plachetnice

подво́дница *ž.* ponorka

приста́нище *s.* přístav

сал *m.* vor

фе́рибот *m.* trajekt

фрегáта *ž.* fregata

я́хта *ž.* jachta

## 12.8. Дрúги ви́дове превóзни срéдства Jiné druhy dopravních prostředků

велосипе́д *m.* jízdní kolo

колелó *s.* jízdní kolo

метро́ *s.* metro: спи́рка/ста́нция на ~то zastávka, stanice metra

мотопе́д *m.* moped

мотоциклéт *m.* motocykl; motorka

такси́ *s.* taxi: изви́кам ~ zavolat si taxi; поръ́чам ~ objednat si taxi

тротинéтка *ž.* koloběžka